

TRẦN-DÂN-NHĨA

TỔNG-LÝ

Giá bán nhứt trình

Trọn năm..... 5\$00
Sáu tháng..... 3\$00Những bài gởi đến không
đăng lên báo được thời
không lè trả lại, xin các
ngài lưu ý.

AN-HÀ-BÀO

MƠI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

ÉDITION EN QUỐC-NGỮ DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG — Boulevard Delanois — CANTHO

TRƯƠNG-QUANG-TIỀN

CHỦ BÚT

Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình xin dè thô
cho M. TRẦN-DÂN-NHĨALúc mua báo xin các
ngài chiếu cõi, gởi số tiền
luôn, bồn-quán lấy làm
thâm cảm.

CHÓ' KHINH CHỦ QUỐC-NGŨ'

(Tiếp theo)

Chữ quốc-ngữ của ta nếu biết ứng
dung thời thật cũng không kém gì chữ
của các nước. Người ta lấy tiếng me
cho được phong-phù, thế là mang
nguy-ho; còn ta thì lại hồn hở khinh-bạc
thấy cái gì lèo-leo là dã quáng mài mè
thần, không nghĩ rằng họ chữ với họ
nghĩa nó có khác nhau như một trời
một vực.

Nước ta dầu biết rằng là một nước
có văn-hiến dã lâu đời, nhưng cứ thật
mà xét thời ngo-i luân lý đạo-đức và
cái hung xu-hưor & theo khoa-cử, có
người cảm-cúi mãi ở trong cuốn sách
pho kinh đến năm bảy mươi tuổi cũng
không mản chí ngâ-lòng, kỳ cho chiếm
được bão-vàng, và được nhánh que
lá thỏa mãn. Bấy giờ tuổi đã cao, tác
đã lão, không thể làm được việc & iết
sáng nứa, mâu-nóng trong mình đã dần
dần người-lanh-dì, nhưng thật đã lấy
cái bằng-cấp ấy làm từ túc.

Bởi đây sang đời khác, truyền từ
nhươn-tôn, thành ra con đường sinh
hoạt trong nước lấy làm khuôn-bach,
việc thiết-nghiệp không ai nghĩ đến, có
chẳng cây cay ba mớ ruộng rẫy là do
& hàng người vồ ho-thức, và vì sợ cái
và chết đói, nên mới phải miêng cưỡng
đó thôi.

Công-phu học Hán từ trên mươi lăm
năm, có chửa át đọc câu văn-hiển nghĩa
văn. Công-phu học Tây từ ít ra cũng
mười năm mới vừa thấu-dáo được chót
it, nhưng đó mới là vừa hiểu nghĩa
chỗ có dấu được nhơn đó mà thiệt
hầu ngay ra, để đem cái hay cái dẹp
& nước-ugur truyền-úá vào nước mình.
Chợ chỉ nếu ta hiểu trọng chữ quốc-ngữ,
thì trong năm sau chục năm, người
Langsa đem cái gióng học-thuật Thái-
tay gieo khắp đất Việt-Nam này, thời
sao đến ngày nay trăm phương ngàn
kế còn phải chịu đinh-trả như thế này!
May mươi tám về trước thời không cần
bản-dền, chỉ như ba mươi năm về sau
dày, sự học-thức của người mình cũng
đã tiến lên đến cái trình-dộ khá cao
rồi, nào có sách-gi, luật-gi, hay về khoa
nào mà dịch ra chữ quốc-ngữ

không được; dầu biết rằng câu văn
định-thuật không được chảy-chuỗ
thâm-thúy, nhưng quí-ho là cho người
minh có thể hiểu được; thời thôi, đường
đã bắc chằng bay-hor, là thiên-vé cái
châng-ugur vi-ugur, học cho thê-nhi riêng
được no-nam, cho già-hinh riêng được
bạn-phù, còn ngoài ra, xâ-hội ngu-dần,

đồng-bảo dốt-nát cũng sá-quân.

Nói dài dòng quá, chắc có người
không chú ý đến hóa ra hiểu sai lầm
dưới đây, để tránh-bày chỗ được tái-
đóng. Đây là câu chữ Hán: "Nhơn vò
diễn ir, tất bùn cản tru" nếu có thể
viết được ra chữ quốc-ngữ như thế và
giải: nhơn người, vò không, viễn xa, lị
lo, vân vân, rồi ráp ngay lại thành ra:
"người không lo xa, át có sáu gân-thời
cùng nên dối hương, chấp tay mà gặt
đầu it cái. Hay muốn cho có phần gián
liên nữa thời cũng chẳng cần phải nói:
nhơn vò v. v. mà cứ hiểu ngay nghĩa
nó là: nếu làm người mà không biết lo
xa tinh-trước, thời thế nào cũng chẳng
khỏi có những sự phiền-não hối-hận
về sau.

Nhưng không, nào có thể đâu. cứ
cảm-cúi kỳ cho viết được chữ nhơn, chữ
vò bằng chữ Tàu mới nghe cho. Sự học
nhơn thế môt nhiêu công-phu, mà ngoài
các khoa cử dể được bồ-lâm-ông-nhè
đóng-cống, thời không còn dùng vào
dầu nữa. Khá tiếc thay!

Hoặc có người nói rằng: chữ nhơn,
chữ vò, mà viết bằng quốc-ngữ thời
vô vị-quá. Cái đó dầu không bέ nêu
tâm nêu bầy viết cũng được, mà phạm
hệ những việc gi giả-dị, không lý
ky không éo-le-thời còn eo-gia-tri g?

Nếu thật có người nói như vậy, thời
ty khéo ta biết ngay cái khô-truas
của họ rồi. Hạng người này là thuộc về
phuot-cu'u họ, mà nhứt là phuot-thu-cu'u
qua đời, trong óc họ châm-châm có mây
cái net chư dò-toi, ngoài ra không còn
co mó-mang, không cóa biết hoán cái gi
nữa. Nói rằng viết chư nhơn, chư vò
ra quốc-ugur là vô-vị, thời thật câu nói
kỷ lại càng vô-vị hơn nữa. Vì rằng: lũ
chư mè dè làm vô-vị, mà lũ chư người
quốc-lâm-hưu-vi, thời hì chẳng phải
lại càng vô-vi làm ư? Lại nói rằng: vò
chư nhơn, chư vò bằng chữ Tàu cho
nhieu-nét, cho lý-ky thời mới có
gia-tri, chư viết ra chư chả ta thời còn
co giá-tri g, cái đó lại càng trái hàn
nữa. Giá-tri hay không giá-tri là do
& cái nghĩa hay hay cái nghĩa dở, chư
không & cái chư nhiều nét, hay cái
chư ít nét bao giờ.

Nhưng vì mấy ngàn năm dám-thẩm
chữ Tàu, trong óc như dán sâu mẩy
nét chư ấy rõ, tự cho là có giá-tri vò
hẹn, mà viết ra chư quốc-ugur thời chư
mới trong khuôn mẩy chục năm nay,
mất chư quaen xem, thành ra có hơi
không được đam-dà, thời tẩm-long
khinh-re chung thon đó mà rãy-nhờ ra,
tưởng rằng là một lè tài-nhien, mà người
minh không dãy.

(tiêu-nura)

VĂN UYỄN

TỰ THUẬT

Phong-trần, giờ buối nhuộc-nhờ thay!
Tri suy-en tài sơ dám tò bậy.
Chi chử vinh-hút, cùng phu-qui?
Sao băng thông-thà bạn hươu nai?

KẾT HỢP

Vàng tông rieng lụa dà lầu-lor,
Líu giắc chiêm-bao lúc bấy giờ.
Phai gấp đồng-thinh vía ý-kien!
Kết làm huynh-de dám đơn-sot!
Tui tẩm mồi mót vui lòng đợi
Âu ý hoài-công phì lúc chờ
Thay nghỉa dào-viên gìn dạ nhở
Bởi dời kiếp-kiếp trường roi mờ.

VĂN NGUYỆT

Có Hằng ôi hời biết chao?

Cũng người Hậu-Nghệ xích-thảng còn
[không?] Riêng minh soi kháp tay đồng?
Biết rằng dưới thế tang-bóng còn ai?
Khi mưa ni có doi hoài?

VĂNG TÌNH

Hội sương lát-dát, khuất trời hổng
Luôn những nhớ người ước lại trong
Giọt thảm chua-chan trời, đất, núi
Tinh thương lai-lang, blan, mây, sông
Nửa lời bài thè ghi vào ọc
Một chư sao minh gau chiec long
Ước dặng cung nhau cưa lái hòn,
Bô thương, bô nhở, bô hối mong.

THÊ TÌNH CÀNG NGÀM CÀNG SƯU
LAM SAU GIƯU YẾN TÔNG RẤU PHẨM MINH?

Người-ughiêng, trời đất môt con thuyền
Maya được phong-lưu giữa bê duyên
Sau-puôu maug chí son-phao Ay
Miêu-ughiêng nâm giữ hiêu-ughiêng
Người rông trê Tạo hay phò-phinh
Mỗi biết con người làm dão-dien
Mỗi thê nâm cõa chay cuồn lướt
Người-ughiêng, trời đất, môt con thuyền

PHƯƠNG-TÍ

HAI DÀM

Chuyện anh huy khoe

Anh kia ra chư trò vè,
Mua môt nón mới di khoc cùng dâng.
Ngang cầu nghe ho là vang,
Cậu ôi chup bắt heo lang chạy kia.
Anh ta cầm nón nói lia,
Non tôi mua môt di vò tới đây;
Đè tôi rượt bâi heo này»

Bòig đầu gió thô, non bay xuống cầu!
Cậu ta bắt súc huân râu,
Trên bờ heo chạy, dưới cầu nón trôi.

B. T. A.

THAY LỜI DIỄN-THUYẾT

Mười giờ sớm mai ngày 15 Juin kéo
dày phố dê cho các nhà nghệ-triеб-hay
hàng-hóa, làm nên cách quảng-cáo,
thật nghe cùng hữu ích.

Bước qua phía bên ta thì có các sô
của xứ Maroc, Madagascar, v.v... nhưng
xem cũng kém sô của Đông-Pháp ta
nhưng lâm.

Tại trường đấu-xéo, thiền bạ ra vào
tối-nap, người da vàng, da trắng, da
đen, không thiếu một thứ dân tộc, thế
mà ai cũng đồng thanh khen ngợi cá
sô Đông-Pháp, khiến cho người Minh
sang đây thật cũng có phần vinh-diệu
mà tự-dắc lắm. Nói thật ra thời cái vinh
dự này là cũng như ở công-trình của
nước Langsa bết-tòng khai-hoa mờ-mang
cho, ngày nay mới không tuen ở trước
mỗi người của nước, mà lại được có vẻ
tự cao. Cái công-trình đặc đường mờ
mô của qui-quoc tại xứ ta, đã có tuy
kết quả một cách tốt tươi rồi, tươi tự
người Langsa cuộc sống cũng hả dạ lắm.

Tôi có dỗ ý xem các tour may về nông
nghiệp, thời là hay ma tiện lợi quá,
nhưng tiếc vì không thể dùng ở xứ ta
được vì đất thô-bụng, mà những
may ấy súc lại nặng quá.

Xem trường đấu-xéo Marseille xong,
tôi ngồi xe lửa lên đường PARIS. Thời
không tài náo tốn cho khám-duo, đều
muốn tốn cho được dâng-dâng về mọi
phuot-diệu thời ít ra phải có & rộng
tại đây một lâm; cui như cuộc hanh
trình luát nêu-uguri qua, nếu không
lau sau xem xét cho được tưống-đắc,
tường các ngai cùng thê-lượng cho.

Nó tao ra mới tauub-puô Paris chia
ra tau hai phau, cầu song Seine cuộy
dai ở cuối giừa. Phía bên ta là thuộc
về dời-cô, ta cái tình-tuân có-tich xem
như còn lai-lang ở đây. Các trường
nơi lầu-nô, các lò sô của nhà nước,
các lầu-dai sang trọng đều ở lại hai cái
ti-lao La Cité và Ile Saint-Louis mà
người ta gọi là xóm La-tinh. Phía bên

nhau thời có cái vé tối-tan, nào là đường
đường uba cao, nào là xe hơi xe điện
suốt ngay làa đêm, xem thật là náo,
nhưng ồn-ao, không biết bao nhiêu là
cái nhà kén và cái vườn nhỏ, đoạn dòn
sô Algérie và Tunisie, nhà cửa lầu-dai
đều cái hịch theo kiểu hòn-hai xí-ay.

Đi một lối nữa thời den Dinh-Lou
(Le Grand Palais) nơi ấy để phô-bay
những công-nghệ-của nước Pháp. Ngó
qua bên hứa thời sô của Afrique Oc-
cidentale française. Sô này cũng có vè
đô-sô; lại có sô của Afrique equatoriale
française, nhưng xem kém hơn.

Lúc trở ra thời bên tay mat là sô của
xứ Đông-Pháp ta. Nói trường đấu-xéo
chỉ có sô này là chiếm được dài nhất
thật không có ý nói lung-vi gi mà chính
người Langsa cũng người các nước cũ: g
đều công-nhận như thế. Sô đẹp nhất
là Đế-Thiên Đế-Thiên, chia xứ Cao-Miền
thật đã khiến cho nhiều người Ngoại
quốc nhìn đến mà nín-nhìn dù ấy mà
tự hành trình khôn bị trừ ngoại.

(Còn n't)

Huỳnh-Hữu-Đông

Tin tức

Thơ của Phạm-thé-Trung Trợ-bút An-Hà-Báo (Cần-thơ) ngô cùng Nguyễn-quang-Cần-Điền-chủ tại lăng Tân-quối-tổng-An-trường-tỉnh-Cần-thơ.

Cantho le 17 Décembre 1922
Hai Tri-kỷ Nguyễn-Quang,

Hai ta vẫn cùng nhau ở chung một xứ, song người làng kẽ chợ thi duyên
cấp-cử nahl công bão-bờ làm ra luồng
kẽ dâm-say cảnh lịch phiêu bá, người
yêu mến thù sinh sảm cãi, khiến nỗi
vâng-nồng it-thấu, tưốn ngô hò quên!!!
May ra, ta cùng ta là thưa cái nết, chán
cái tình, đâu rằng ta-ruồi sống chợ,
cách-bức thành quê, nhưng mà lời gân-vó,
chuyện hẹn-hò đã thăm-thia em-dám
nơi gan óc. Thương lâm! mến lâm!
mỗi khi hoài đến ban, tôi thường nhớ
đến câu:

Tương thirc mang thiên hạ
Tri ân vô kỷ nhân !!!

Bến đây: xin gát cầu chuyền giao-tút
chứa 2 ta, bộ được phanh-phuôi trong
ngày thương hội trời cũng chẳng muôn!
Vậy để nói qua lòng thơ với cho bạn
dưới đây, tuy là thơ riêng công bạn,
song chủ-ughi sau này sẽ thành chung
cho lâm hàng tri-thiêc th công lưu nơi
tổng An-trường đó.

Tù lúc nhì biệt nhau nơi nhà M.
T... (giáo Cái-cao) sau ngày cử Hội-
đồng Quản-hạt, tôi về nhà, ban xưng
thuộc lối Tân-quối, thô-ug-mảng mỗi
này xay nó việc, là-lực dân nay 2
tráng vừa thô, có túc được duot bài
đảng trong báo A-lli-cung tiếp chuyên
phong-vào về cuộc tuyễn-úi-nuit vien
Cai-lông trong lồng An-trường chính là
lòng của bạn già-trú an cư đó. Nêu
lời phong vân ấy chẳng lâm, lúi sẽ có 6 vị
trong tổng chịu ra ứng cử; trong 6 cử-
tử đây: nghe đâu có 2 anh em ruột-thị
tranh cạnh cùng nhau một cách rất nêu
kịch-liệt(bé tranh giành thi lụt nhiên có
ba-uhiem; song sự ba-uhiem cho nhầm
là, cho phải cách, của người thành, của
kẻ trại, thì vẫn khác nhau và lâm. Sự
bao-uhiem này ra tuổ nào? nếu chẳng
có què mòn tám đực til cùng nêu
núi, sao tay cao uy nhớ một đoạn sú
Tan-xa con vua Khuông-Nghiê nhà Tống
muôn đố mưu tranh ngôi Bông-cung
cùng con via...ong-Bàn mà quên lời
đi, chúa òa ô-má; con nứa uy dụng
cái thô-oan của Ké-Thanh. Người
kiết dối Đường mà tranh ngôi cùng Thô-
Bàn, thi bạn vậy, tôi vậy; ngô nhớ bá
túc luon!!! Còn à vi cũ-tử kia, một vị
đang xung đột đường đời(theo đại-ugon
của Giáo Mùy thi ngô nhưn sê hau luon)
chứ lụm-cum tóc bạc da mồi, tai bắt
cáp Bâ-Hô, tri-bát đương Lư-Vọng, tin
sự nêu binh thiên hạ? mà gọi rằng
què râng-gieng c' chưa đang!!!

Patong chí, chire tài-tông chấp
chưởng quyền hành trong lồng, người
mà muôn vào cái địa vi do, thi phải có
sức co ta, dù từ cách họa dàn thông
chung; chứ những hảng nguyon; tên hất
nau tu tri kỵ già, lão hâ tái khâ hoan
kỵ quốc???. Nếu không xem trước, sau
sẽ đối hận e muộn đó??

Bao công được dùng vào hàng tri-
thiêc trong lồng lại sẽ làm cũ-iri trong
cuộc tuyễn-cử do, và lại 2 ta day người
tham-giao, nong uinh có kết, việc bạn như
việc tôi, bạn giúp tôi, tôi giúp bạn, trung
ý thương ý thù tại nhau tự hây lầu nay;
nếu nhâ lối cho bạn nhớ rằng: việc ta e
cứ Cai-lông chẳng phải như việc cứ Hội-
đồng Trong việc cứ Hội-đồng, nên minh
lâm cứ người triều tài thiêc đực thi
nâm sau minh sê a-nang mà cứ người
khác. Chứ cái địa-vị Cai-lông là một địa-vị

Cuộc tòng chung

Cô Trần-thi-Ngọc là cháu-thết của
thầy Đồng-ugoc-Khai Thông-ugoc Trạng-
sư tại Cần-thơ lại là linh-ai của Ông
Huyền-hàm Trần-ubu-Cang, hiện kiêm
chánh-tổng Đinh-bảo tại Châu-thành
Cần-thơ, cô bất hạnh lìa trần sau khi
lâm sản tại Nhà-thuong Cần-thơ ngày 10
Décembre 1922 lúc 3 giờ chiều bướng
phuôi trai được 31 tuổi.

Ngày 13 Décembre 1922 là ngày tổng
chung cõi, lúc 6 giờ ban mai di cõi
tại nơi phản-mộ sau nhà quan Huyện
chirag một trâm thôc Lango có xây
một cái kim-linh xinh đẹp dẽ xác cõi yên
nghi dời dời nơi đó.

Lúc di cõi phát hành, ngoại trừ tiếng
lẽ-sinh phô, xướng, thi chằng có tiếng
chi khác khua-dòng, thầy thay dâu lâng-
lê như tờ, thất một cuộc tổng-tán theo
kim thời, xem ra có vẻ ai bi nghiêm.
chinh lâm!

Về quan chức xác di cõi đưa linh
thi có ông Docteur Millous Lương-Y Cần-
thơ, ông Dubreuil quan Trang-sr, Ông
Hội-lồng quân-bat Vũ-vân-Thom, Ông
Bồi-thé-Xương Đức-phù-Sư, Ông
Bát-thé-Kham cõi Hội-dòng quân-hat, Ông
Huyền-Tríệu Cai-quân Phùng-Hiệp, Ông
Đông-nao-Diên thấy thuở bão-quoc,
Ông Bùi-thé-Thường, cõi Tường-lõa,
Ông Tường-lõa Lê-vân-Sinh, Ông
hiển-Bâ Hội-trưởng Cảnh-dòng Tường-
Y Cần-thơ, Ông Trần-dâc-Nghijs, Ông-Lý
Ấu-quán An-Hà, Ông Cao-vân-Hùng
nghiệp-chu, Ông Lê-linh-Ngo Thông-
ngôn, Ông Lâ-khánh-Tràng, Ông Liên-
quan-Khinh, v...v... và nhiều chức sacer-
tác ty các cõi rất đông, nhô không xiết
xiết miếng cháp..

Khi linh cõi khiến đến phần mõ ha
huyệt an bài, thi mỗi người di đưa đến
cõi cõi đất hõi xuống huyệt rồi từ già
lai về cảm tình thương xót kẽ hiếu
người u ngàn năm vinh-hiệt!

Vây Bão-báo chúng tôi xin kính lời
phản-tru cõi quan-Huyện Trần-dâc-
Nhơn và M. Đông-ugoc-Khai và chúc cho
vong hồn Trần-Nương sanh thuận tú an,
nơi Tiên-Canh tiêu-diện tú tài.

An-Hà-Báo
Kinh-diển

it khi thay đổi, trai ra khi nào vi Cai-
tông thương quyền đó bị trước chire hoặc
quà vẫn, mới là công cõi lại.

Đã biế: trong cuộc tuyễn-cử, tranh
cử, ừ nước nào, dân-tộc nào thi tôi
chẳng dám nói, chờ xí Nam-kỳ ta-day:
người dù cõi muỗi cho mình đặc cõi thi
phai,...(dường như thói quen vậy).
Biển dò cõi-tri được thông-thâ mà mặt
áo cho nhiều túi; song bê nõe cũng phai
do lưỡng-lâm nõi mà trach-cirng người
cho xing-dâng thi thô. Lúc nõn dâng
nói: thire nhau tài cõi nhau ta; chờ
lúc này: thire nhau tài mà dâng....
nếu người đó thiêu tài bõi; vì việc này
chẳng phải là việc tài-nan chi. Tại ho
cho, nõn minh làm lâng, sõ nõi ông
thâi-hai, nõa ngõa tay....khi đõ em vào
tui, mõi; nõi hai chur-chong lâng
trach-cõi người xing-dâng thi không
co tôi giao. Bao công nõn tuyễn-ugon
cõi mõi ông thương-lun trong lồng
hoặc xin phép quan Chu-linh. Chu-quân
cõi lập dien-dân hõi mõi mõi vị cõi-tri
lõi dò bién-bach sõ kien-sõ nõn cõi mõi
người, hoặc dien-thuyet cho các cõi-tri
nghe rằng khi minh lõi được cái địa-vi
cao trong trong lồng nõi minh sõ lâm
diết-ich-lich cho dân chung nhõ.

Nếu ban cho lời cũi tài đây là bao lõi,
thi bạn cũng nên hiệp cõi mõi ông thi
thore khác mà thi hõi cõi-cõi đó
trước ngày tuyễn-cử, hõi dò nõa trach-
cõi một cõi dò tài đực nõi cảm quyền
trong lồng An-trường là lồng yêu dấu
cõi bạn mà tài công cõi nõi cảm linh nõi
mong mõi it lời cũi bạn vậy.

Phạm-thé-Trung
điều kinh

Huru dòng vò mưu

Sư-tử là loài mạnh dạng dữ-dâng,
xung chua trong loài tau thủ, thuat oai
theg, có sức lực, chờ mõi trí có ra gi.
Bâ vây lại chằng xít suy, lúu binh thời
cây sirs mạnh, ý quyền lo, hiệp dâp
kẽ nhõ, xít tac dira hiên, chiring huru sur
roi oai rõ mắt tiêng nhõ nhẹ, nõn-ai kẽ
dưới minh cõi tay giúp sức. Vây có nõn
cây sirs: lúu thời dò, cõi có nõn bô-dò
lúu vân suy, chiring ru? lúu kẽ có tânh
hý, xem truyện dưới đây, ấy là truyện
cõi Sư-tử nói đây mà chưa long hung
hao.

Ngày kia, Sư-tử oadias, tânh xitxure
đâ quen, ý lão loão dâ nhiệm, cho nõn
di chằng nghi thú dû, dure không sõ
kẽ thõ, nhõng tich ác thi phung ác, Sư-
tử bón bô lúu rập bó mõib, râng lâun
lực vây-vùng, lõm bêt phương không
khôi lúu. Một hõi mõet dânbân râng, phai
chirphép nõm day chiu chet. Cho đõ
đòi cõi Sư-tử khâ: nghe vây dõi giải-vay
nhõng hêt sirs xít chog, quâu dây, ma
không mõe được. «Lõa cây sirs lõa,
sâch cõi di, dê dure than van, dô hõi?»
Xay dâu có một con chuột con, di lõ
dõ thay vây liêc chau mà râng: «Bâm dog
lõa, bâm ay sao ông lại bị ở trong lúu
nay coi bộ nhõ từ vây ôi? Cõi mõy
ông bạn cõi ông dâu không cõi giup?»
Sư-tử nghe qua hõi mõt, nhõng guring
ma dâp râng: «ó nay chuôt ôi! nay ông
võng nhâm lõi râp, vây nhõng cõi
phuong cõi: ông khôi lúu nay châng?
Chuôt hõa: «Bây lâu nay, ông lõa thõ,
ông to oai, trong tau thõ của chúng con
dâp khiep mõt, kinh oai, nay ông râi bõi
sa vào dõi ông cõi lõa vây-vùng, nõa
chanh? Nõn hêt phuong dê phan nhõ
nhõi nay ra tay cõi mang!» Nói râi, chuôt
jien chuyen leo theo lúu gâm cõi sâ
ra; mõi hõi lúu râch. Sư-tử ra khõi
dure râi, kêu chuôt lại mà râng: «Ta rât
nhõng người cõi giải, nhõng ta bị hõi
lúu dâ lâu nõn dõi vây ta hõi người
dõi dâp!» Nói râi chup chuôt, nhõng chuôt
le chon cong duoi chay riết và than
râng: «ôi! cõi quâu lõa vai rong yê,
oai quyea bõn hiên, vung-vây,
mõi phuong, mõi râi hõi khõn
khõi coi như mõi trót, nõn ni cõi giüm
tõa cõi râi quõa sõi lại cõi giêt ta là
khael. Thõ thi có nõn cõi giap nõi nõa
châng? cõi nõn ghé... mõi miêng guring
long châng?

Phúc-kim-Tinh

THỜI SU'

Giá bạc

Thứ sáu...ngày 15 Décembre..7f, 35
Thứ bảy...ngày 16 Décembre.. id
Chúa nhật...ngày 17 Décembre.. id
Thứ hai...ngày 18 Décembre..7 00
Thứ ba...ngày 19 Décembre.. id
Thứ tư...ngày 20 Décembre..9 00
Thứ năm...ngày 21 Décembre..7 00

Giá lúa

Lúa chõi dõi nhõ mõi tõ 100
kilos là:

Thứ sáu...ngày 15 Décembre..4 32 à 4 63
Thứ bảy...ngày 16 Décembre..4 57 à 4 63
Chúa nhật...ngày 17 Décembre..4 57 à 4 63
Thứ hai...ngày 18 Décembre..4 57 à 4 67
Thứ ba...ngày 19 Décembre.. id
Thứ tư...ngày 20 Décembre..4 59 à 4 71
Thứ năm...ngày 21 Décembre..4 66 à 4 71

Cantho

NGÂN PHÁ QUẢN

Ngày 17 Décembre lõi 12 giờ trưa, cõi
xe kiens 53 di vora dõi gõe chir
Cant-ho ching thinh linh chay lõi
võ quan-huoc dâng dâu dâu dâu

Nghe dâu chõi bão mõi dâng dâu
thay ching 30\$ mà hõi dõi chõi xe
kiens 53.

DÂM MA

Ngày 15 Décembre 1922, lõi 11 giờ
teira giuachau thành Cao-tho nghe trõng
chiên im ôi, chay dâu bõi thâm người
ta nõi dám ma cõi vñ N.N. ở Cant-ho.
Dám ma lõi! thay cõi bân dâu, cõi trõng
cõi chiên, cõi nhạc liêu, cõi bắc cầu, cõi
đốt pháo; cõi hát nam aidura linh, thiên
hõi dâu ôi, dâu bâ người di dâu, kẽ
di eoi lõp xe kiens lõp xe kéo, xemui, xem
thât là dâng dâu rinh-rang trong cuôc
tông lõi dò. Người minh-cõi dâu tộc
não cõi biu dám ma dám xát là dám
ai bi; song cuôc rinh-rang trõngkien inh
lõi này, cõi ngoai quốc ngurdyita trõng
vào tõng là một cuôc lõi chi vui vê vây!

Bây châng phai là lời bài bác ai, vĩ
võ biết người ở đời; nhõn sikh hõi
thich cbi, thich phai, thich quay, cõi
cõi làsor thich cõi mỗi người vây thõi.
Vinhlong

MỘT THOI TRAO MÂU MIỆNG

Bâr 6 Décembre lõi 9 giờ tối tại cõi
võ chõi bát bóng ngoai chõi Vinhlong,
hõi nhõm lại mõt dám dâng, hõi ra
nói rõ tên Hang là hõi hõi khõi mua
quay mà dõi võ rap hõi bõi neirõi eoi
cõi cõi cõi, 2 dâng sâc si nhau dõi.
người coi cõi nõi xung tõa cho hõi
hang mõt thoï trao mâu mięng— one
cõi bát cả hai dien vê hõi.

AI LÃY CÂY DÙN?

Bâr 8 Décembre, M. Xương là chõi
châng ngõi & đường Saliceti (Vinhlong)
tõi hõi rằng: lõi cây dâng kiêm cõi va dõi
nõi quay mà dõi võ rap hõi bõi neirõi eoi
phong ngõi cho khach tài tõi dâng choi,
song châng rõ cõi nõi xung tõa cho hõi
hang mõt thoï trao mâu mięng— one
Bõi !!!

Bâr 11 Décembre, Thay Hội-Dóng
Thoai ở Vinh-Phuôr di ghe dâng dâu
tõi hõi Teuring boctrong rach Long-lõi
(Vinhlong) lõi an giac hõi lõi qua ghe
chot quan áo lõi mõi tõi hõi-phõi cõi
thay dõi nõi tõi áo trang minh. Bõi tay,
thay thire giât tri hõi, hõi hèn nhay qua
ruong nõi, bõi mau hõi tau chay. Mát
Rachgia

MÍ ỎN LÂM TỐT

Ngày 4 Décembre, thi Lữ nhõ ở châng
thanh Rachgia có mõt vàng phong tinh
ching 108\$. Vàng mõt mà tõi khõi hõi
nõi thi Lữ ngõi cho dâng em bà con là
Thi Tú lây cõi ấy. Hõi râi, Thi Tú chig
thiet rằng có mõt cõi ấy hõi mà sâm
quán áo lõi, và mõa dâu thơm mà xíc,
Thi Tú mõi râp mõi với một người
tinh nhõn nõn phai làm tốt cho hõi
mõt. Bâi thi lõi bét mõt cõi chung
lõi mõib, nhõm thõi át khõi mà sõng
dâng. Ké lâng lõi bao với quan chõi
quận Quan-Chu ngai lèp tõa sâi cai,
hõi lõi xuong tra xít nõi vú, khõi
biết lõi dâng chép khi này thi vú có
ông cõi ở Cần-thơ di ngang qua dõi, thi
chay ching khõi gõm như vây thi ông chõi
mõi người binh với dâng nhõn chép khõi
xuong Bâclieu,Cai-linh, hõi xuong dâu
cõi vú vê thi có tên sõp-phõi Tài mà
lai chõi xe nõa, với tõi chõi Mái chinh vê
cho quan chõi quận tra vú. Hõi ra thi
mõi rõ sõi râi ro xây dâng, chõi châng
phai tại sõp-phõi Tài vê tõi chõi Mái-
Chinh đồng nõi, khi xe chay gõo tới
xóm Trâ-ban còn ching 30 thước lâng,
thi có mõt dám di gat mõrón dõng
chum lõi nõu cõi dâng bõi sõi mai
dura abò vê trong bõi lõi dâng ngõi với
mõi nõi, hoang sú liêc kinh châng
dâng châng ai dâng buou,ké xe chay tõi
tõi tên sõp-phõi lâi tõi thõi tõng, nan
kuong biêt tranh ngõ nõo, hõi chay
cõi bén mõi lõi tõi tõng uña pia
bén sõng, như râi cõi lõi xe tõi bộ
mõi khõi dâng dâu, cõi tranh bén
mõi sõng sõi e kui xe lõi úp mà mõy
chu mai cuinh kuong toan wäng, non
tai mõi tranh bén ruong, nõng vĩ sõ
büt cõi khai quá ai châng nao lõng,Tai
bé tay dâng mõu quâ dâng võ me lõ
või ra,cõi ruong nhõ chet liêc, cõi
người dõi bâi với người dõi ông là chõi
nõi nõi bị thương lõi rất nặng,lõi con
trôleur ghi minh tõi xiêu xe cõi
luon,Quan chõi quan lây khai bão râi
cho tõi chõi mái chinh vê,cõi Tài thi giam
tai dinh, hai người binh khõi
sõng thâc lõi nõo sau sõi lõp!!!

Nguyễn lục Trước dit Mai

Socstrang

AN CẤP NỮA

Ngày 11 Décembre 1922, thi Thoai ở
Saigon dâng mõi nhà ngõ Lê-Quang,
Đại-ugie «Socstrang». Lúc 9 giờ 10i dí
oboi võ, thi Thoai coi lại thi quan áo
đô-dat mõi tõi ching 40\$. Nabi cho
tên chêc mõrón phong kẽ dô lõy, nõn
thi Thoai di thura; té ra tên chêc dâ
trõn tõrõi râi, ching hâi được nõ tra
ván hõi lau, chêc chig có lõy, dura tuy
chig tõi dán vê bõi làm zì thi làm.

XE HƠI ĐUNG CHIT 2 MẠNG

Giadinh

GIÁY TRẮNG MỤC ĐEN LÀM QUEN
LÀN BẢN XIN AI KHÁ DỄ

Chùa-nhút tháng mười rói đây, ông Bi-long-Tinh đang ngồi trò-chuyện cùng thầy-giáo P. C. M., bỗng ngoài đàng có một thầy an-mão đồ lich-so, giày áo-phông, áo nón nỉ xanh xanh, xăm xăm bước vào, dở nón chéo, và bắt tay nhau rồi phán giờ chò khánh. Ông Bi-long-Tinh lấy làm lạ, vì bấy lâu không quen mặt, chẳng biết người này, sao người lại vào đây bằng nón-đeo-gai mà tó đầu như đê có quen lâu ngày rồi đây. Tính hờ: Chẳng rõ thấy là ai, tôi xin thấy vui lòng nhất-lại, chờ thật tôi — hoặc có biết thấy mà bấy giờ quên, hoặc có quen lâu nǎi này, dù không có nói xin tuyế tò mò!

Thầy ấy, cười và nói: À, thầy phải Bi-long-Tinh chẳng? — Ông, Bi-long-Tinh! Tôi tối đây, còn thấy này là khách ở gần đây chờ!

Tuy ấy tiếp: Vào tối à hát B... cộng đồng-nghiệp cung-thầy, tôi thường nghe thấy là người vui-vẻ, hay giao-thiệp cùng mọi người, nên tuy là tôi với thầy chưa có duyên gặp nhau lần nào, — nay tôi tám đến thấy mà làm quen chờ, xin thầy miêu-cháp!... Rồi kể M. P. C. M. về, Ông Bi-long-Tinh cùng thầy ấy còn ngồi trò chuyện. Thầy ấy nói nhô-nhô rằng: Ngày giờ có khách nên tôi chưa dám nói chuyện này, bây giờ tôi xin tò: số là, ở nhà tôi với tôi tối ở phòng-ngu X.X.X... hồn-ray cà đối tuấn lè roi, nặng chòi, ày ở nhà tôi nở-nhay khai anh dời lìa nhà-tuơng từ cha-cô-mu z.z.z. no liệu; họ ở B... tôi chứng chuyện-hàng thờ, không phong-nhập nǎo tên cho kip. Ông vay tôi và ở-nhà tôi qua ở dọc một tuối thời ở-nhà tôi ta... Này o o nhà thương ấy tên là tên tôi. Gia-me tên nha, nén chỉ có tên tôi ít đồng thời, tôi cũng làm theo doi chay, mà, tuy là nghèo nay, dẫu chờ tôi không muộn cho vỡ tội vào nhà tau-ơng-ni... Nhưng bị ở phòng-ngu... cung ngót ném lại vào nhà-tuơng, ta ném lại khôn-dù trả tiền cho my. Vay den xu thay ra tay lè-dù, giúp giùm tôi đó, chay, tôi tối-dam vợ tôi về dẽ nỗi thời có mâu-đa gởi đều trả lại cho taу chay sri. Tôi mà có lòng muốn đến gặt lán-thay thi (... tué bô mang...) taun-thay thương tôi, trăm năm tôi chẳng dám quên áo!.

Lời tuét-yếu, tiếng tuô-than, đầu cho ai dạ sat gau đồng di nưa cung-dòng cõi, tuô-than, luồng chi là Ông Bi-long-Tinh là người (chẳng phải là tay hau-phao, cung-xuong p. ai là kẻ-thết tu-nhau) diện đức chí-nhiều) có dạ hay thương đồng-bang, hay binh người nô, nghe-lep Nay ogne người đồng-nghiệp này nói vậy thời khieu cho Bi-long-Tinh tin-bang lời, thương dẽ-dội. Nhưng thương, sau ta ném tuô mà dê cáo, nghe rồi lại-đat giúp liêu cho sao? Ông Bi-long-Tinh nói bao gốc nêu, quê-quan du đéo, rõ-ky xin cho coi giay tuô-than mõi-chay. Thầy ấy cuồng cuộn theo lời ông Tinh này, mà muôn coi người giúp cho, tuô-phai lát lung lây giây đưa ra mõi-diroc buoc long, thầy ấy lây ra đưa cho Ông Bi-long-Tinh xem, rồi người di mõi-lay tiến cho myra vai chay đồng (20\$) dùng làm nghĩa. Muốn cho chắc, còn nay thấy ấy làm giây két tên. Lấy 20\$ rồi bỏ túi kieu-tri, ông Bi-long-Tinh di đưa ra ngô. Vô rái đéo-lau, từ ngày ấy cách mõi tuon, có mõi phong-tho của thầy ấy gởi đến là cho Ông Bi-long-Tinh hay rang vơ con dà vè dẽ-nhà, trăm-dau mõi gõi/mà cho hay sự manh-giỏi vơ con, con sự tiau myra không nói-tới, Ông Bi-long-Tinh gửi thư chuc-mang và hối thăm-tien ấy. Nhưng từ 15-11-22 ta

bây giờ bắt tin bài-tức. Không, còn thấy một lời của thầy phân-triều bao-nhau?	10.069	26.321	39.551	53.970	69.497	85.641	103.049	119.097
Nay vì, đéo-lau, lại là người rất vòi	10.134	26.999	39.965	54.086	69.515	85.728	103.183	119.111
linh, vòi nghe, nên Ông Bi-long-Tinh mới	10.219	27.035	40.125	54.108	69.74	85.739	103.469	119.480
thô-thô trên tò bao này it-déo, nhau	10.299	27.175	40.259	54.123	69.820	85.740	103.550	119.217
lại cho bấy dy abo-lai, cung-dinh-liệu lõ	10.828	27.260	40.586	54.388	69.861	85.786	103.608	119.237
não cho vira-long người có nghe-lia, hau	11.271	27.370	40.845	54.453	69.962	85.887	103.815	119.347
cho ngày sau người khác có việc đến	11.304	27.438	40.849	54.624	70.001	86.076	103.831	119.351
cầu-tay giup-dò thời người còn dam	11.377	27.441	40.896	54.685	70.073	86.222	103.974	119.580
giup-cho, chí như làm như thay	11.399	27.448	41.015	55.359	70.202	86.243	103.990	119.692
ý, e cho người người nghe chuyen	11.695	27.448	41.269	55.362	71.099	86.522	101.982	120.168
này, (ubr cái gương trước mắt) không	11.973	28.173	41.367	56.521	71.197	86.852	105.243	120.339
ai-dám-tin-ai, không ai-gúp dò-cho ai	12.036	28.212	41.385	56.664	71.217	86.940	105.252	120.726
trong lúc ngát; huống chí là ông Bi-	12.243	28.294	41.463	56.717	71.236	87.294	105.270	120.884
long-Tinh, bấy lâu là người hay ra an	12.277	28.304	41.487	56.961	71.318	87.3.5	105.289	120.899
té-lộ, nay bị đóng-nghiệp như thế, thô,	12.335	28.330	41.554	57.028	71.350	87.505	105.379	120.971
lâm-sao cho người dám-vậy, vậy, nữa,	12.387	28.351	41.679	57.195	71.438	87.702	105.627	121.064
biển-bờ-tên, họ, chức-nghệ, cung-xu-sa,	12.486	28.393	41.693	57.548	71.779	87.728	105.676	121.160
chỗ-lam-việc, của-thay-Ất, trên-tò-bao, cho	12.613	28.754	41.910	57.711	71.810	87.884	105.803	121.221
ai-nay-dêu-biép-kéo-lam-tay-gian-lay,	12.620	28.775	41.942	57.926	71.915	87.894	105.883	121.261
Một người làm-chứng,	12.731	28.907	42.082	58.068	71.962	87.926	106.138	121.311
Sô-quác-trái	12.927	28.957	42.684	58.436	72.050	87.989	106.302	121.396
Xô-ký-trúc-ba-tai-Hanoi	13.010	29.034	43.173	58.371	72.284	88.043	106.442	121.516
NGAY 1 ^{er} DECEMBRE 1922	13.042	29.128	43.288	58.438	72.324	88.360	106.444	121.554
12 sô sau-dây mõi sô-trung 500\$	13.057	29.139	43.393	58.468	72.413	88.368	106.474	121.587
Sô 73.179 trung 10,000\$	13.293	29.241	43.705	58.817	72.421	88.442	106.557	122.021
Sô 33.397 trung 1.000	13.457	29.266	43.783	59.028	72.433	88.591	106.572	122.035
12 sô sau-dây mõi sô-trung 500\$	13.486	29.312	40.194	108.282	72.531	88.945	106.636	122.249
19.3H, 74.188, 36.395, 163.256, 56.654,	39.172	73.619	90.358	108.398	72.872	88.979	106.702	122.212
13.866, 35.860	39.211	74.252	90.680	108.502	72.955	89.022	106.872	122.336
10 16 sô-mõi sô-trung 100\$,	39.448	74.310	90.794	108.694	73.014	89.143	106.978	122.614
59.461	74.435	90.745	108.823	73.058	89.327	107.007	122.832	
59.520	74.449	91.118	108.863	73.076	89.398	107.364	122.885	
59.795	74.818	91.288	108.892	73.094	89.466	107.536	122.891	
59.836	75.216	91.833	109.295	73.122	89.574	107.708	122.932	
59.910	75.225	91.855	109.346	73.200	89.652	107.755	123.381	
59.926	75.289	91.877	109.356	73.277	89.887	107.996	123.556	
Sô 73.179 trung 10,000\$	59.972	75.738	91.956	109.399	73.292	89.951	108.004	123.598
Sô 33.397 trung 1.000	60.390	75.821	92.319	109.733	73.364	89.967	108.117	
12.245, 54.927, 27.010, 13.728, 71.165,	60.423	76.066	92.338	110.074	73.406	89.969	108.252	
19.3H, 74.188, 36.395, 163.256, 56.654,	60.510	76.278	92.679	110.247				
13.866, 35.860	60.690	76.871	92.894	110.583				
10 16 sô-mõi sô-trung 100\$,	60.882	77.059	92.934	110.766				
60.998	77.180	92.949	110.798					
61.057	77.284	93.058	110.832					
61.143	77.339	93.114	110.910					
61.219	77.369	93.181	111.074					
61.285	77.549	93.199	111.180					
61.366	77.629	93.317	111.212					
61.434	77.648	93.446	111.237					
61.541	77.768	93.569	111.248					
61.591	77.791	94.216	111.291					
61.591	77.792	94.591	111.294					
61.613	77.824	94.625	111.317					
61.625	77.902	94.692	111.346					
61.670	77.932	94.731	111.376					
61.731	77.989	94.782	111.428					
61.741	78.020	94.820	111.467					
61.751	78.057	94.857	111.484					
61.761	78.079	94.875	111.504					
61.771	78.118	94.936	111.563					
61.781	78.199	94.951	111.585					
61.791	78.218	95.018	111.595					
61.801	78.238	95.132	111.619					
61.811	78.262	95.218	111.627					
61.811	78.274	95.282	111.681					
61.821	78.294	95.332	111.706					
61.831	78.314	95.352	111.731					
61.841	78.337	95.387	111.757					
61.851	78.357	95.407						

